93027 ـ واجب کننده‌های غسل

سوال

چه چیزهایی باعث واجب شدن غسل می‌شود؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

«واجب کننده‌های غسل، شش مورد است که هر گاه یکی از آن‌ها رخ دهد، غسل بر مسلمان واجب می‌شود:

نخست: خارج شدن منی از مخرج آن در مرد و زن و این خروج از دو حالت خارج نیست: یا در حال بیداری است و یا در حال خواب، پس اگر در حال بیداری باشد شرط است که همراه با لذت باشد و اگر بدون لذت خارج شود غسل ندارد، مانند آنکه به سبب بیماری خارج شود. و اگر در حال خواب از او منی خارج شود که به آن «احتلام» می‌گویند، مطلقا غسل واجب است زیرا در این حالت ادراک نداشته و ممکن است لذت را احساس نکند؛ بنابراین شخص هرگاه از خواب بیدار شود و اثر منی ببیند واجب است که غسل کند و اگر احتلام کرد [یعنی خواب جنسی دید] اما منی از او خارج نشد و اثری از منی ندید غسل بر او واجب نیست.

مورد دوم از موجبات غسل: وارد شدن آلت مرد در فرج زن است، حتی اگر منی نازل نشود. به دلیل حدیثی که مسلم و دیگران از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت کرده‌اند که فرمودند: «هرگاه بین دست و پاهای او نشست و ختنه‌گاه به ختنه‌گاه رسید، غسل واجب می‌شود» و با این وارد شدن، غسل بر فاعل و مفعول واجب می‌شود حتی اگر انزال رخ ندهد، به دلیل این حدیث و اجماع علما بر آن.

سومین موجب غسل نزد گروهی از علما: مسلمان شدن کافر است. هر گاه کافر مسلمان شد غسل بر او واجب می‌شود زیرا پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ به برخی از کسانی که اسلام آوردند امر کردند تا غسل کنند ولی بسیاری از علما بر این مذهب هستند که غسل کافر در هنگام مسلمان شدن مستحب است و واجب نیست، زیرا از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ نقل نشده که همهٔ کسانی که مسلمان شده بودند را امر کرده باشند که غسل کنند، بنابراین ـ برای جمع بین ادله ـ این امر، حمل بر استحباب می‌شود.

چهارمین موجب از موجبات غسل، مرگ است. غسل دادن میت واجب است، به جز شهیدی که در جنگ کشته شده است

که غسل نمی‌شود.

پنجمین و ششمین موجب غسل، حیض و نفاس است؛ به دلیل سخن پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ که می‌فرمایند: «و چون حیضت برطرف شد غسل کن و نماز بگزار» و این سخن حق تعالی که: {پس چون پاک شدند} یعنی از حیض، پس از پایان حیض با غسل خود را پاک می‌سازند». به اختصار از «الملخص الفقهی» شیخ صالح الفوزان حفظه الله.

والله اعلم.